

[Fuglsang.]

etaper: for det første nedskæring af alle væbnede styrker og, svarende hertil, af våben og militært tekniske midler samt gennemførelse af de nødvendige kontrolforanstaltninger; for det andet fuld afskaffelse af de væbnede styrker, der endnu var tilbage, og nedlæggelse af alle militærbaser på fremmed territorium; og for det tredje tilintetgørelse af alle former for kerne- og raketvåben og opløsning af krigsministerier, generalstabe og andre militære institutioner. Det blev besluttet at gå i gang med konkrete forhandlinger med dette forslag som forhandlingsgrundlag i det 10 stats afrustningsudvalg, der har været samlet i Genève.

Alle følte ved disse efterretninger, og med rette, at nu havde man lov til at håbe på, at opfyldelsen af den urgamle drøm om kriges afskaffelse var inden for rækkevidde, og et vigtigt led i denne drøms virkeliggørelse skulle det bebudede topmøde i Paris være.

Det er derfor naturligt, at det foreløbig aflyste eller udsatte topmøde er kommet til at stå i midtpunktet af de udenrigspolitiske drøftelser. Lige så store forhåbningerne til dette møde mellem verdens store var, lige så stor blev skuffelsen og ængstelsen over, at det gik, som det gik.

Det, der nu optager sindene og debatterne, er spørgsmålet om, hvordan ansvar og skyld skal fordeles. Naturligvis har vor rolle i så henseende ikke været særlig afgørende, men alligevel har vi — ikke mindst her i tinget — en pligt til at gøre op, hvor vi har stået, hvad vi har gjort, og hvilken rolle vi har spillet.

Dette gælder så meget mere, som det ikke blot og ikke først og fremmest er et skyldspørgsmål, men det drejer sig om at fjerne de hindringer, der førte til Paris-mødets negative resultat. Dette foreløbig afsluttede topmøde må nemlig ikke blive slutstenen på bestræbelserne for gennem forhandling at nå frem til afspænding mellem øst og vest og dermed gøre ende på den kolde krig, der alt for længe har redet verden som en mare.

Der er talt om de underudviklede lande og den nødvendige og for øvrigt også moralske pligt, vi har til at hjælpe, så sandt som deres tilbageståen i høj grad skyldes kolonihærdømmet. En sådan verden med

store underudviklede landområder, hvor hundreder af millioner mennesker ikke kan spise sig mæt, og som ikke har de tilstrækkelige midler til at udnytte deres naturlige råstofkilder, en sådan verden har ikke råd til år efter år at lade militæret opsluge 700 milliarder kroner, penge, der kunne tjene til materielle livsforhold, til kulturel udvikling, til velfærd og sundhed. Og hvad ville i vort lille land vore årlige militæruddgifter på ca. 1 100 mill. kr. ikke i et tiår betyde for de investeringer, der tales så meget om, til boligbyggeri, uddannelse og andre nyttige formål? Menneskeheden kan ikke være tjent med, at dens skabende evner og kræfter ødsles bort til ødelæggelsesforberedelser. Hvilken kraft repræsenterer ikke de 20 millioner unge, der i dag er i soldatertrøjen, plus de 80 millioner mennesker, man regner med i dag er beskæftiget i krigsindustrien? Også her er vi jo med, og når der tales så meget om fuld beskæftigelse, må man retfærdigvis ikke se bort fra vore 40 000 soldater.

Men først og fremmest afhænger, med vor tids tekniske udvikling, menneskehedens væren eller ikke-væren af, om stormagterne kommer til forståelse og freden bevares. Også danske blade har bragt skildringer af det radarapparat, der udbygges f. eks. i Grønland, og gjort opmærksom på, hvorledes en teknisk eller menneskelig fejl kan udløse den storkrig, som kan betyde en katastrofe for os.

9 000 fremragende videnskabsmænd fra USA, England, Frankrig og Sovjetunionen, herunder 37 nobelpristagere, har fremhævet det ansvar, enhver af os står over for; dér, hvor den første verdenskrig kostede 10 millioner døde og 3,5 millioner krøblinge og den anden verdenskrig vel 33 millioner døde, foruden talrige ofre i de tyske lejre, dér står i atom- og raketkrigen selve menneskehedens skæbne på spil. Netop på denne baggrund understreger den nu opståede situation, hvor nødvendigt det er, at Danmark og det danske folk finder sin stilling, at vi handler hurtigt, klart og rigtigt side om side med alle folk og kræfter, der arbejder for en positiv løsning af de udenrigspolitiske problemer.

Vedrørende den nuværende situation er enhver kendt med den rolle, det amerikanske spionfly, der 16 dage før topmødets åbning